Missive Copia

van zyne

Doorluchtige Hoogheid

Den 19 Janu.

1785

Bezittinge

Inkomst

COPIA MISSIVE
VAN ZYNE
DOORLUCHTIGE HOOGHEID.

Extract uyt het Regiſter der Reſolutien van de Hoog Mog. Heeren Staaten Generaal der Vereenigde Nederlanden.

Mercurii den 19 January 1785.

ONtvangen eene Miſſive van Zyne Hoogheid, den Heere Prinſe van Orange en Naſſau, geſchreeven alhier in den Hage den 17 deezer loopende maand, houdende een breedvoerige opening van Hoogſtdeszelfs gevoelens en gedrag, ſedert den aanvang van deszelfs Adminiſtratie in 1766 tot hier toe gehouden; met een aanbod, om alle Zyne vermogens, goed en bloed, en al het geen aan Hem dierbaar is, onder opzien naar den Godlyken byſtand; aan het behoud, en de verdediging van het Vaderland trouwhartig te beſteeden, en des noods op te offeren, en met een voorſlag van twee middelen, die naar Hoogſtdeszelfs gedagten, in het werk geſteld zouden kunnen worden, tot beſcherming van het Vaderland, ingevolge het verlangen der Bondgenooten, tot het formeeren van een Plan van generaale defenſie.

Volgens de voorſz. Miſſive hier na geinſereert.

Fiat inſertio.

Waarop gedelibereerd zynde, hebben de Heeren Gedeputeerden van de reſpective Provincien de voorſz. Miſſive Copylyk overgenoomen, om in den haaren breeder gecommuniceerd te worden.

Accordeert met voorſz. Regiſter.

HOOG MGOENDE HEEREN!

Uit de beide Reſolutien commiſſoriaal, door Uwe Hoog Mog. op den 10 deezer genomen, hebben Wy gezien de inſtantien, door de Heeren Gedeputeerden van de Provincie van Holland en Weſtvriesland, op expreſſen laſt van de Heeren Staaten van hooggemelde Provincie, hunne Principaalen, by de Leden van het ſecreet Beſogne gedaan, dat ten ſpoedigſten deliberatien mogen werden aangelegd, om een Plan te formeeren tot de generaale defenſie van Staatſch Vlaanderen en Staatſch-Braband, en om aldaar aan een of meer bekwaame en geſchikte Officieren van deezen Staat aldaar het noodige vermogen te geeven, om met de Troupes van den Staat zich aldaar bevindende, ten meeſten nutte van den Lande, en tot afweering van vyandlyke oogmerken, werkzaam te zyn.

Gelyk meede de inſtantien van de Gedeputeerden van de Provincien van Gelderland, Utrecht, Vriesland, Overyſſel en Stad en Lande, ten einde een Plan van generaale defenſie voor hooggemelde Provincien moge werden geformeert, in het byzonder aan den kant van den Yſſel, alwaar de Republicq op het zwakſte is.

In de Beſoignes, welken, ingevolge van de bovengemelde Reſolutien, ſtaan gehouden te worden, door Heeren Gedeputeerden van Uwe Hoog Mog. tot de Militaire zaaken, met Heeren Gecommitteerden uit den Raad van Staate, die gelaſt zyn, om desweegens Onze conſideratien en advys in te neemen, zullen Wy genoodzaakt zyn open te leggen de bewyzen, dat Wy, reeds ſeedert ettelyke maanden bedacht geweeſt zynde op de middelen, om aan de intentie van de bovengemelde voorſtellen te voldoen, tot Ons leedweezen, buiten de mogelykheid daar toe geſteld zyn, door dien, uit hoofde van de zwakheid der Armée, 'er geen kans is, om voor de defenſie van alle de gedeelten van de Republicq, die aan Vyandlyke onderneemingen geëxponeerd zyn, te zorgen; en lang hebben Wy gehæſiteert, of Wy, nu ſeedert zulk eenen geruimen tyd gewoon geworden aan allerlei verdenkingen, imputatien, en reproches, Ons daar toe borneeren, en vergenoegen zouden met het getuigenis van Ons eigen gewiſſe, dat Onze bedoelingen altoos zuiver, en Onze poogingen en zucht ter bevorderinge van 's Lands meeſte welvaart, oprecht geweeſt zyn, dan of Wy van deeze gelegenheid gebruik maaken zouden, om Uwe Hoog Mog. en de hooge Bondgenooten op nieuw onder het oog te brengen, dat, indien het Ons had mogen gebeuren, Onze bedoelingen te bereiken, en Onze poogingen met den gewenſchten uitſlag bekroond te zien, dit Ons Vaderland, het welk Ons boven alles dierbaar is, aan geene buitenlandſche Oorlogen geëxponeerd, en door geen binnenlandſchen tweeſpalt zoude zyn beroerd geworden; dat het by deszelfs Vryheid, Vreede, Onafhangklykheid en Welvaaren geconſerveerd, in alle gevallen in behoorlyken ſtaat van defenſie gehouden, en tot den hoogſten top van luiſter en voorſpoed gebragt zoude zyn, en by gevolg, dat alle die rampen, die aan de Republicq, ſeedert weinige jaaren, zyn overgekomen, en die geenen, die haar nog verder te vreezen ſtaan, en die Ons voorkomen onvermydelyk te zyn, indien zy niet op nieuws, als door een wonderwerk, gered word, niet zonder de hoogſte onrechtvaardigheid, aan Ons konnen worden te laſte gelegd.

Aan den eenen kant gevoelden Wy zeer levendig, hoe nadeelig het voor de belangen van den Staat moet gerekend worden, wanneer deszelfs zwakke geſteldheid, en inwendige verdeeldheid openlyk, niet ſlechts voor de geheele Natie, maar voor geheel Europa, en voor die Mogendheeden worden ten toon geſpreid, die nopens deezen Staat min gunſtige, of zelfs Vyandige ſentimenten koeſteren.

Alles wat, Ons ſeedert vier of vyf jaaren, wedervaaren is; de uit-

uitſlag der poogingen, welken Wy daar teegen geoppoſeerd hebben, en de toebereidzels, welken Wy dagelyks zien maaken, om Ons al meede verandwoordlyk te ſtellen voor de gevolgen van 's Lands tegenwoordige geſteldheid; dit alles te ſamen genomen gaf Ons eene regtmaatige bekommering, dat Wy thans niet gelukkiger zouden zyn, dan te vooren, in het wegneemen van de ingeboezemde vooroordeelen, het herſtellen van het geſchonden vertrouwen, en het herwinnen van die liefde van 's Lands Ingezeetenen, welke Wy, geduurende de eerſte veertien jaaren van Onze adminiſtratie, zo ongeſtoord genooten, en op welke Wy Ons durven vleien, dat Wy als nog Onze billyke aanſpraak niet verlooren hebben.

Hier kwam by, Hoog Mogende Heeren, dat men, zich beſchuldigd ziende van zwaare euveldaaden, welken door een op een geſtapelde reeks van allerlei rampen min of meer geloof gevonden hebben, bezwaarlyk reuſſeeren kan, in het bewyzen zyner onſchuld, zonder teffens aan te wyzen te ſource, waar uit die rampen daadlyk geſprooten zyn, en dat in Ons geval, die aanwyzing niet gemaklyk plaats konde hebben, zonder dat Wy gevaar liepen van verdagt en beſchuldigd te worden van den toeleg, om Onze eigene verdediging te doen dienen tot bezwaar van anderen.

Aan den anderen kant, konden Wy voor Ons zelven niet verbergen, dat, hoe zeer Wy ook uitweiden mogten in het detail der omſtandigheeden, welken dienen konnen om zich een waarachtig denkbeeld te vormen van den gevaarlyken toeſtand van de Republicq, 't zy men de geſteldheid van haare buitenlandſche belangen, of wel haare inwendige ſituatie beſchouwe, Wy deswegens niets meer zouden konnen te berde brengen, dan aan Onze Landgenooten en aan vreemde Natien, ſeedert vier of vyf jaaren, door de Nieuwspapieren, en door andere middelen (over welker geoorloofdheid of ongeoorloofdheid Wy Ons thans niet zullen uitlaaten) volkomen kenbaar geworden is.

Wy hebben, wel is waar, te minder reden, om Ons te vleien, dat eene nieuwe verdediging meerder effect doen zal, dan het geen Wy te vooren uit noodweer, verpligt geweeſt zyn, aan de hooge Bondgenooten voor te draagen; daar Wy, eigenlyk geſprooken, niets te zeggen hebben, 't welk niet reeds gezegd en aan de Hooge Bondgenooten, en zelfs aan de meeſte Ingezeetenen deezer Landen genoegzaam bekend is, of behoord te zyn; maar, daar Wy overtuigd zyn, dat het niet zoo zeer onkunde is, waar aan Wy de geweldige teegens Ons opgevatte præventien, en vooroordeelen, die zulk een milde bron voor Ons geweeſt zyn van allerhande desagrementen, te danken hebben, als wel aan gebrek aan oplettendheid, waar door zeer veelen van Onze Landgenooten, zoo in als buiten de Regeering, belet worden, om onder het zelfde oogpunt, en in *éene* reeks neevens elkanderen te beſchouwen omſtandigheeden, welken niet behooren geſepareerd te worden; oordeelden Wy niet alleen vryheid te heb-

ben, maar zelfs min of meer aan Ons zelven, aan Ons Huis, ja zelfs aan het Vaderland verſchuldigd te zyn, om aan Uwe Hoog Mog. in een kort beſtek voor te draagen een echt en waarachtig tafereel van Onze ſentimenten en bedoelingen; van de gevolgen, welken Wy Ons als nog verbeelden, dat zy zouden gehad hebben, indien het Ons ware gegund geworden, om alle de Bondgenooten en Staatsleden van derzelver nuttigheid voor de belangen van het Vaderland te overtuigen, en van de gevolgen, die er uit het niet amplecteeren der door Ons, met de heilzaamſte inzichten, voorgeſlagene maatregelen zyn geproflueerd.

Ons oogmerk, met de voordragt van dit alles, is geenszins, om iemand, wie hy zy, te beledigen, noch om eenige præventien te inſpireeren tegen de ſentimenten en bedoelingen der geenen, die de belangen van het Vaderland met een ander oog hebben ingezien, dan Wy; maar Wy begrypen, dat het Ons geoorloofd moet zyn, om aan de hooge Bondgenooten onder het oog te brengen, dat, wel verre van dat de rampen, die het Vaderland in deszelfs tegenwoordigen critiquen toeſtand gebragt hebben, aan Ons zouden mogen geimputeerd worden, dezelven in tegendeel, naar den menſch geſproken, geen plaats zouden gehad hebben, indien Onze voorſlagen waren omhelsd geworden. Wy begrypen, dat Ons zulks niet kan betwiſt worden, vooral ſedert dat die voorſlagen zelfs door allerhande wegen en middelen in het haatelykſt daglicht geſteld, en tot het daagelykſch onderwerp gemaakt worden van verregaande beſchuldigingen, kwaadaartige ſpotternyen en beledigende verguizingen.

Eindelyk hebben Wy Ons dan bepaald, om eene nieuwe proeve te neemen van die geoorloofde zelfs verdediging, welken Wy aanzien als even zo gepaſt, en zo noodzaakelyk, en zelfs; in Ons geval (uit hoofde van de gevolgen, die uit de aanvallen tegen Ons voor de dierbaare belangen van het Vaderland geſproten zyn) nog noodzaakelyker, dan wanneer men door een onverdienden aanval, zig in levensgevaar gebragt ziet, en Uwe Hoog Mog. en de hooge Bondgenooten zullen het Ons ten goede houden, dat Wy, offchoon niet van intentie, om in alle de details te treeden van het geene ſedert den jaare 1766 binnen de Republicq is voorgevallen, evenwel deeze en geene zaaken en omſtandigheden rappelleeren, welken tot de eerſte tyden van Onze adminiſtratie betrekking hebben, niet om te beweeren, dat Wy getrouwer geweeſt zyn in het bedoelen en bevorderen van de belangen van het Vaderland, dan die geenen, wier denkwyze van de Onze verſchilde, maar om uit dien ſchakel der gebeurteniſſen te doen opmerken, dat, wel verre van dat Onze inzichten in die belangen zouden verdienen, om aan ſchadelyke bedoelingen te worden toegeſchreeven, dezelven in tegendeel door de uitkomſt op het volkomenſte zyn gejuſtificeerd geworden.

Van het begin af dat Wy Ons eenige onderſcheidene denkbeelden

van de waare belangen van dit Gemeenebeſt hebben beginnen te vormen, hebben Wy begreepen (en hier in ſtemden Wy ſlechts in met de denkwyze en gevoelens van alle de Leeden van Staat) dat voor deszelfs behoud en voorſpoed niets meer wenſchelyk is, dan het genot van den vrede.

Wy hadden door de geſchiedeniſſen zo van deeze, als van andere Natien, geleerd, en de tegenwoordige geſteldheid van zaaken heeft zulks op nieuw geconfirmeerd, dat het, om den vrede te behouden, niet altyd genoeg is, zelf vredelievend te weezen, en aan niemand offenſie te geeven, maar dat men dikwyls, zyns ondanks, in eenen oorlog kan worden ingewikkeld, en hierom is het Ons altyd voorgekomen als eene der gegrondſte maximes leener gezonde Staatkunde, dat men zig ten allen tyde houde in zulk eenen ſtaat van verdeediging, dat men eenen onrechtvaardigen aanval afweeren, of eene geledene offenſie, wanneer zy gewigtig genoeg is, wreeken, of liever den eenen en de andere præveniëeren, en zynen Nabuuren den luſt beneemen kan Om ons te beledigen.

In dien ſtaat vonden Wy de Republicq niet, noch te water noch te lande, toen Wy in den jaare 1766, Ons beſtuur aanvaardden, en dit is te zeer bekend, en door alle de Bondgenooten te dikwyls geadvoueert, dan dat het noodig zyn zoude dit alhier te betoogen. 's Lands zeemagt was genoegzaam tot niet geloopen, en de Armée was op verre na niet tot die hoogte, dat de Republicq tegen den aanval van de zwakſte der nabuurige Mogendheden zoude beſtand geweeſt zyn. Onze eerſte zorg was dan, om beiden, ongevoelig, en zo verre met den ſtaat der Finantien beſtaanbaar was, op te beuren. Wy beſteedden alle Onze poogingen, om alle de Bondgenooten ten deezen opzichte te brengen tot eenpaarige gevoelens, en tot die noodzaakelyke onderlinge toegeevendheid, zonder welke het niet mogelyk is, dat een lighaam, uit verſcheidene Leden beſtaande, vereenigd blyven, gelukkig weezen, en bloeyen kan. Het is aan Uwe Hoog Mog., 't is aan alle de Bondgenooten bekend, en de meeſten van 's Lands Ingezetenen kunnen niet ignoreeren, dat Wy geene moeite geſpaard, geene middelen ontzien hebben, om dat heilzaam oogmerk te bereiken; dat Wy niet gelukkig genoeg geweeſt zyn, om daar in te konnen ſlaagen, en dat zulks tot gevolg gehad heeft, dat land- en zeemagt beiden gebleeven zyn zeer verre beneden die hoogte, op welke beiden, naar Onze gedachten, hadden behooren gebragt te worden, zo men den Staat wilde behouden by eene volkomene vryheid, en Onafhangklykheid van andere Mogentheden, en denzelven beveiligen tegen het gevaar van, zynes ondanks, te moeten afgaan van die Neutraliteit, die alleen overeenkwam met het commercieele, zo wel als met het Politique belang van de Republiek.

Hoe menigmaal hebben Wy voorat van dat gevaar gewaarſchouwd, en het bovengemelde gevolg van het gebrek van eensgezindheid en onderlinge toegevendheid voorſpeld! en hoe ongelukkiglyk zyn niet Onze waarſchouwingen en voorſpellingen door de uitkomſt be-

gonnen beveſtigd te worden, by het ontſtaan van de nieuwe onluſten tuſſchen twee magtige Nabuuren, welken de Republiek in het geheel niet concerneerden, waarin het van haar belang zonde geweeſt zyn, geen deel te neemen, en zich zorgvuldiglyk te wachten van die demarches en meſures, die gedaan en genomen zyn, en die, uit hoofde van haare zwak- en weerloosheid, een Oorlog hebben te weeg gebragt, waar door alle haare regten en haar beſtaan zelfs geëxponeerd is geworden aan het gevaar van eene geheele vernietiging.

Dit laatſte gevaar ſcheen Ons toe, groot en dringend genoeg, om 'er door bewoogen te worden, niet alleen om het zelve aan de Bondgenooten, in al deszelfs uitgeſtrektheid, voor te ſtellen, maar ook, om gebruik te maaken van al wat in Ons vermogen was, om het toegeeven in die demarches en meſures gedilayeerd te krygen, tot dat de Republiek zich in ſtaat zou geſteld hebben, om dat gevaar, zoo 't niet te boven te komen, ten minſten merklyk te konnen verminderen. Ons vooruitzicht, en Onze waarſchouwingen, dat uit die demarches en meſures onfeilbaar zoude reſulteeren een Oorlog, tot welken de Republiek ten eenenmaale ongepræpareerd was, vonden geen geloof, en de uitkomſt even wel heeft dezelven al wederom beveſtigd.

Even eens was het geleegen met de acceſſie van den Staat tot de gewapende Neutraliteit, welke Wy, in den weerloozen toeſtand, waar in de Republiek zich bevond, wel aanzagen als wenſchlyk voor haar; maar welke Wy begreepen, dat aan die Mogendheid, tegen welke zy was ingerigt, ongenoegen geeven, de Vredebreuk verhaaſten, en aan den Staat niet alleen geene nuttigheid toebrengen kon, maar veeleer het gevaar vermeerderen moeſt, indien men niet, ten behoeve van dit Gemeenebeſt, eenige conditien bedingen konde, die tot deszelfs meerdere beveiliging dienen moeſten. Ook in dit opzicht, heeft de uitkomſt Onze bekommering en vooruitzicht gejuſtificeerd. Het ongewapend laaten van de Republiek; het verleenen van onbepaalde Convoyen, eer de Republiek nogh in ſtaat ware om dezelven compleetlyk te beſchermen; de acceſſie tot eene gewapende Neutraliteit, zonder genoegzaame zekerheid, dat 'er door de Republicq de gewenſchte Vruchten van zouden kunnen geplukt worden; alle deeze omſtandigheeden te ſamen genomen, (om nu van anderen niet te gewaagen) hebben de Republicq in eenen Oorlog gedompeld, op een tydſtip, waar op zy genoegzaam in het geheel onvoorzien was (zoo als door alle de Bondgenooten nogh zeer kort te vooren uitdruklyk genoeg erkend was geworden) van al 't noodige; zonder onderſcheid, om denzelven met eenige hoop van ſucces, of liever zonder vrees voor eenen totaalen ondergang, te konnen voeren.

Van het voorgevallene na het uitberſten van den Oorlog, en geduurende den loop van dien Oorlog, waar van de gevolgen zo nadeelig en verderflyk geweeſt zyn voor alle de belangen van den Staat, zullen Wy, onder het welneemen van Uwe Hoog Mog., thans niet gewaagen, maar Ons ten deezen opzigte refereeren tot het gedetailleerd verſlag, het welk Wy daarvan, reeds een geruimen tyd gelee-

den,

den, aan Uw Hoog Mog. gedaan hebben, Ons geruſtlyk verzeekerd houdende, dat daar uit aan elk onpartydig en waarheidlievend leezer zal moeten gebleeken zyn, dat, offchoon hier of daar, in het een of ander dier Departementen, die betrekking hebben tot het beſtuur der Zeezaaken, fouten en gebreken zouden mogen hebben plaats gehad, veroorzaakt door onervarenheid, door ongewoonheid van het werk, door gebrek aan toereikende hulpmiddelen, door moedloosheid, zoo wel over de onoverkomelyke hinderpaalen, met welken men te worſtelen had, als over de dagelyks toeneemende bewyzen van ongenoegen en mistrouwen, aan de Natie zo onbarmhartiglyk als onregtvaardiglyk ingeboezemd, echter door Ons niets weezenlyks verzuimd is, van alles wat dienen konde, om de middelen van defenſie te doen aangroeijen, en om 'er het beſt mogelyke gebruik van te maaken, en by gevolg, dat alle die klagten over inactiviteit en werkloosheid, met welke men Ons haatlyk heeft tragten te maaken, moeten worden toegeſchreeven of aan ongenegenheid jegens Ons, of aan begeerte tot verandering in den vorm der Regeering deezer Landen, of aan onkunde en inexperientie in het geene betrekking heeft tot het voeren van eenen Oorlog ter Zee.

Zelfs zouden Wy van deze Epoque in het geheel geen gewag gemaakt hebben, indien Wy het niet noodig geoordeeld hadden, zoo om het korte Tafereel van onze gevoelens en bedoelingen eenigszins meer compleet te maaken, als om daaruit aanleiding te neemen, om aan Uwe Hoog Mog. onder het oog te brengen het gevaar, waarin Wy Ons thans wederom bevinden, dat, even gelyk de ongelukkige uitflag der jongſtgeëindigden Oorlogs ter Zee, en de daarop gevolgde allerſchadelykſte en humiliante Vrede, niet, (zoo als echter had behooren te geſchieden, indien men de regelen van billykheid en regtvaardigheid had willen in 't oog houden) aan den genoegſaam weerloozen toeſtand van 's Lands Zeemagt, en aan gebrek van toereikende hulp, maar aan Onze directie, en aan werkloosheid, ja zelfs aan nog doemwaardiger oorzaaken is toegeſchreeven; zoo ook thans wederom ten Onzen laſte zal gelegd worden de uitflag des Oorlogs, met welken de Staat bedreigd word, indien dezelve nadeelig is, of de nadeelen van den Vrede, tot welken de Republiek veelligt, door haare zwak en weerloosheid, en door gebrek aan byſtand van buiten; zich zal genoodzaakt zien. Alle de poogingen, welken Wy dagelykſch zien aanwenden, om de gemoederen Onzer Landgenooten meer en meer te prepareeren tot het ontvangen ook van deeze indrukken, gevoegd by de experientie, welke Wy reeds gehad hebben van het voorleedene, en Ons gegrond vooruitzicht, dat de Oorlog, zoo hy doorgaat, by mogelykheid, niet zal konnen gevoerd worden, zonder dat meer dan een der hooge Bondgenooten, door eene niet ongegrondde bekommering voor het dreigend gevaar, openbaare

bewyzen zullen geeven van ongenoegen over het gemis van die middelen van beveiliging, op welken yder der Bondgenooten, die tot de laſten der Unie contribueert, een onbetwiſtbaar recht heeft; dit alles noodzaakt Ons, om aan Uwe Hoog Mog. openhartiglyk en met cordaatheid open te leggen den ſtaat der zaaken, en aan hoogſtdezelven te repræſenteeren, dat de geringheid der landmagt het volſtrekt onmogelyk maakt, om alle de poſten te kunnen bezetten; dat zelfs, wanneer Wy Ons borneeren tot het bezetten alleen van die poſten, die waarſchynelyk het eerſt en het meeſt geëxponeerd zullen zyn, dan nog geen een derzelven genoegzaam zal kunnen beveiligd worden, 't en zy er kans zy, of om de Armée van den Staat zeer ſpoedig tot eene convenabele hoogte te brengen, door het overneemen van vreemde reeds gedisciplineerde Troupes, of om zig van den zeer ſpoedigen en daadlyken byſtand van magtige Mogendheden te verzekeren.

Om deeze reden, kunnen Wy voor Uwe Hoog Mog. niet verbergen, dat Wy met het uiterſte genoegen zouden hebben geëxecuteerd de orders der hooge Bondgenooten, om, zo haaſt als, door het rappel van den Keizerlyken Miniſter, de waarſchynelykheid voor de executie der gedaane bedreigingen meer en meer aangroeide, en de oorlog onvermydlyk ſcheen geworden te zyn, te profiteeren van de ſuperioriteit, welke de landmagt van den Staat nog had boven de Keizerlyke Troupes, die zig in de Ooſtenrykſche Nederlanden bevonden; ten einde, ware het mogelyk, het theater des oorlogs, althans by den eerſten aanval, des te verder van de Frontieren van den Staat te verwyderen, en op eene bepaalde plaats te fixeeren; indien Wy die ordres bekomen hadden, en de Bondgenooten van het geeven derzelven niet waren wederhouden geworden, door de niet ongegronde vrees, dat de hoſtiliteiten, van deeze zyde aangevangen, alle vergelyk onmogelyk, en den byſtand van het Franſche Hof minder waarſchynelyk maaken mogten: eene prudente voorzorg, welke Wy zeer verre af zyn van te mispryzen; maar waarvan het gevolg zyn zal, dat Wy de wapenen van den Staat, indien de oorlog doorgaat, niet wel anders dan op het Territoir van den Staat, en verweerender wyze zullen kunnen gebruiken, en dat het, in de onzekerheid, waar de eerſte aanvalgeſchieden zal, en of 's Lands Gezittingen niet aan verſcheiden' kanten te gelyk zullen worden aangetaſt, niet mogelyk zal zyn, om voor alles te zorgen. Mogten Wy zo gelukkig zyn, dat alle de Ingezetenen van dit Gemeenebeſt juſtitie deeden aan de liefde tot het Vaderland, waarmeede Wy bezield zyn, en die, (hoe groot, hoe drukkende ook de desagrementen zyn van allerleyen aart, onder welken Wy gebukt gaan,) noch verkoeld, noch verminderd is, Wy zouden den moed niet opgeeven; maar, by aanhoudendheid, alle Onze vermogens met getrouwheid en yver beſteedende tot verdediging

van een Land, aan welks behoud en voorſpoed Onze dierbaarſte belangen en die van Ons Huis onafſcheidelyk verbonden zyn, de uitkomſt der zaaken geruſtlyk overlaaten aan dat Almagtig Opperwezen, 't welk eens meer dit Land gered heeft, wanneer de nood op het hoogſte ſcheen gekomen te zyn, en 'er geene hoop op uitkomſt meer overig was: maar, buiten Onze ſchuld, geheel onvoorzien van de noodige middelen; op eene onverdiende wyze mistrouwd, veracht, beſpot, beſchuldigd, en afgeſchilderd als een eerlooze verrader van Onze eigene belangen, en van die van 't Vaderland, zullen Uwe Hoog Mog. zig niet verwonderen kunnen, dat Wy vreezen, van Ons op nieuw bloot te ſtellen aan het gevaar van aan niemand der Bondgenooten te kunnen voldoening geeven, en verantwoordlyk gemaakt te worden voor alle die onheilen en verliezen, welken het Ons thans niet mogelyk zal zyn te prævenieeren; nu de oneensgezindheid onder de Bondgenooten belet heeft het in tyds neemen der maatregelen, die alleen in ſtaat waren, om de Republicq te beveiligen tegen het gevaar van er aan geëxponeerd te zyn.

Byaldien er geene mogelykheid is, of om hulptroupen van andere Mogendheden te bekomen, of om den noodigen byſtand te verwerven van magtige Nabuuren, zal gewiſſelyk de Republicq niet alleen op den duur niet beſtand zyn tegen zulk een magtig Vorſt, als die, met welken zy thans in onmin is, maar zelfs onder den eerſten aanval moeten bezwyken, en dus genoodzaakt worden, of om aan des Keizers eiſchen, hoe groot, hoe ruïneus ook voor de Republicq, te moeten voldoen, en door de vermindering van haar vermogen, en het beſnoeyen van de voornaamſte takken van haare welvaart, een goed deel van haare onafhangelykheid te verliezen, en voor haare Vrienden onnut of zelfs tot laſt te worden; of toe te ſtemmen in ſchikkingen en ceſſien, die dat ongeluk mogelyk wel voor eenen tyd opſchorten; doch haar echter aan het zelve altoos geëxponeerd laaten zullen. maar ook dit zullen Wy Ons niet te verwyten hebben; daar Wy, zonder eenige andere bedoeling, van het begin Onzer adminiſtratie af, het beſtendig daarop hebben toegelegd, om Ons Vaderland te ſtellen in dien ſtaat, dat het, aan niemand reden van ongenoegen geevende, op zig zelven beſtaan konde, van niemand afhangelyk gemaakt wierd, maar, door wederzydſch voordeelige Alliantien, recht bekwam, om byſtand te eiſchen, wanneer het onregtvaardiglyk werd aangerand.

Zo veel, Hoog! Mogende Heeren, meenden Wy te moeten zeggen tot Onze eigene verdediging. Wy hebben Ons genoodzaakt gezien, om den ſtaat der zaaken te ſchilderen, zo als Wy Ons in gemoede verbeelden, dat hy in waarheid beſtaat. Wy herhaalen het, ons oogmerk is niet geweest, om eenige prævenrien in te boezemen tegen wien het ook zyn moge; maar alleen, om te doen zien, dat Wy het altoos met het Vaderland, in alle getrouwheid, wel gemeend

hebben, en Ons zelven niet weigeren konnen het vertrooſtende getuigenis, dat de uitkomſten volmaakt overeenſtemmen met Onze vooruitzichten en voorſpellingen: Of het nogh dienen mogt, om de vooringenomene Natie van haare vooroordeelen te doen te rug komen, alle diffidentien en oneensgezindheeden te doen ophouden; de bronnen, waaruit zy geſprooten zyn, en verder konnen geperpetueerd worden, te doen opdroogen of ſtoppen, en de Bondgenooten aan te zetten, om, in den hoogen nood van 't gemeene Vaderland, met voorbyzien van alle byzondere belangen, en inzichten, zoo wel onderling, als met Ons, harten en handen in een te ſlaan tot het beraamen van alle die meſures, waarvan men zich, onder den Zegen van God Almagtig, eene uitredding uit het præſente gevaar, moge konnen voorſpellen. En het is met dien welmeenenden wensch en in het vaſte vertrouwen, dat dit de vrucht moge zyn van allé Onze poogingen, dat Wy op nieuw Ons aanbieden, om, hoe hoog de nood ook moge gekomen zyn, alle Onze vermogens van Lighaam en Ziel, goed en bloed, en al wat Ons dierbaar is, onder opzien naar den Godlyken byſtand, aan het behoud en de verdediging van het Vaderland trouwhartig te beſteeden, en, zoo 't Gods wil is, des noods, daar aan op te offeren.

Dan daar het Ons, in weerwil van Onze bereidwilligheid, om alles op te zetten tot redding en behoud van het Vaderland, met alles wat daar in dierbaar is, volſtrekt onmogelyk zyn zal, om dat heilzaam oogmerkt te bereiken, zoo lang Ons alles ontbreekt, wat daartoe vereiſcht word; daar het geheel onzeker is, of en hoe verre de Republiek van elders bekomen zal de middelen, om in het thans exiſteerend gebrek te voorzien; daar het niet mogelyk is te bepaalen, of de Vrede-Negociatien wederom zullen konnen aangevangen worden, en nogh minder, welk het ſucces daar van zal konnen zyn; daar het eindelyk, zelfs in de vooronderſtelling, dat de deur tot een minlyk vergelyk wederom geopend worde, niet onverſchillig kan gerekend worden, of de Republiek geheel en al weerloos, of in ſtaat zy, om ten minſten eenen eerſten aanval te konnen wederſtaan, hebben Wy het van Onzen indispenſabelen pligt geoordeeld, om zonder uitſtel, bedacht te zyn op de middelen, om van nu af aan, hangende de deliberatien van de hooge Bondgenooten over de aangebodene Corps ligte Troupen, en terwyl men bezig is met het executeeren van die Plans tot oprigting van zoodanige Corps, die door hoogſtdezelven reeds gearreſteerd zyn, maar met de executie van welken nogh eenige maanden zullen moeten verloopen, eenige Troupes by een te brengen, welken den dienſt van ligte Troupes eenigzins zouden konnen præſteeren, en 's Lands Ingezetenen, zoo veel mogelyk, tegen ſtrooperyen beveiligen; gelyk meede op de middelen, om, hoe gering ook het aantaal zy van de Troupes, welken de Republiek op de been heeft, in vergelyking van het geene 'er tot dekking der meeſt geëxponeerde Veſtingen en Frontieren vereiſcht word; als welken van nu af aan van het daar toe noodige, op verre na, niet konnen

wor-

worden voorzien, even wel een Corps d'Armée te konnen by een en in het Veld brengen, om, naar maate van de voorkomende omſtandigheden, te konnen worden geëmployeerd, ter plaatſe daar zy van het meeſte nut zullen bevonden worden, om alle de Ingezetenen, Steden en Provincien van de Republiek, zoo veel met den tegenwoordigen ſtaat der zaaken eenigszins overeengebragt kan worden, te doen deelen in het genot van die beſcherming, op welke yder hunner een evengelyk regt heeft.

En het is aan Onze bedenkingen op twee zulke importanten objecten, en aan Onze welmeenende intentie, om Ons met allen yver en ernſt te kwyten van alle de pligten, die Ons, in Onze verſchillende betrekkingen tegen over dit Ons dierbaar Vaderland, incumbeeren, dat hunne oorſprong verſchuldigd zyn de beide voorſtellen, welken Wy de eer hebben, by deezen aan Uwe Hoog Mog. te doen, met verzoek om dezelven hoe eerder hoe beter te willen brengen ter kenniſſe en deliberatie van de hooge Bondgenooten, welken Wy by deezen op het ernſtigſte willen verzocht en gebeeden hebben, om toch met al den ſpoed, welken het gewigt der zaake vorderd, hunne gedachten daar over te willen laaten gaan, en Ons in ſtaat te ſtellen tot het executeeren, 't zy van de beide bovengemelde Plans, 't zy van zoodanige anderen, als meer executabel en met 's Lands algemeene belangen meer overeenkomſtig zouden mogen bevonden worden; konnende Wy Uwe Hoog Mog. op het plegtigſte verzekeren, dat het Ons alleen om het behoud, den voorſpoed, en het duurzaam belang van het Vaderland te doen is, en dat Ons alle de middelen, die daar toe ſtrekken konnen, volmaakt onverſchillig zyn; mits zy maar dat groote oogmerk bereiken; terwyl Wy verder van begrip zyn, dat men by het examen van welk Plan van defenſie het ook weezen moge, niet zoo zeer zien moet op de zwaarigheden, waar aan het onderhevig is; (naardien het onmogelyk zal bevonden worden om een geheel volmaakt Plan te beraamen) als wel, of de nuttigheden, die 'er uit reſulteeren konnen, en 'er van te wachten zyn, die zwaarigheden te boven gaan, en of door de introductie en executie van zulk een Plan, zoodanige arrangementen worden daar geſteld, die de zaaken niet buiten haar geheel brengen, maar de gelegenheid overlaaten, om alles wederom te herſtellen op den ouden voet, zonder dat men, op eenig gedeelte werkzaam zynde, het geheel daar door hooglyk benadeele.

Ons eerſte voorſtel zoude dan daar in beſtaan, of niet de hooge Bondgenooten zouden konnen goedvinden om Ons te authoriſeeren, om uit de differente Regimenten Cavallerie, Dragonders, en Nationaale, Duitſche en Walſche Infanterie te formeeren een Corps van 2 Compagnien ligte Cavallerie, yder van omtrent 80 Hoofden, de Officieren, Onderofficieren, en Tambours daar onder begreepen, en acht Compagnien yder van ruim honderd Man, met de Officieren, Onderofficieren en Gemeenen, en over zulks te ſamen bedraagende een aantal van omtrent duizend Hoofden; den com-

commandeerende en andere Officieren daar toe te benoemen, en het zelve te doen by een komen ter plaatſe, waar zulks van de meeſte nuttigheid zal bevonden worden, om te kunnen worden gezonden en geëmploieerd overal waar zy den meeſten dienſt zullen konnen præſteeren; zullende dit Corps ſucceſſivelyk kunnen verſterkt en geſouteneerd worden door de manſchappen, welken voor de andere reeds geaccepteerde Corpſen zullen worden aangeworven, naar maate zy hier te Landen zullen aankomen, en in Compagnien geformeerd kunnen worden.

Wy gevoelen zeer wel, dat een Corps van omtrent duizen Man ligte Troupes op verre na niet toereikende zal zyn, tot den dienſt, tot welken men het zelve zoude kunnen noodig hebben, en zouden, om die reden, gaarne aan Uwe Hoog Mog. geproponeerd hebben, om het zelve veel grooter te maaken; indien Wy daar van niet waren wederhouden geworden, door de compleetſte overtuiging, dat het uittrekken van een grooter aantal van manſchappen uit de overige Regimenten in dienſt van den Staat, aan die Regimenten zo ten uiterſten nadeelig zyn zoude, dat de meeſten derzelven, zo niet allen, daar door geheel buiten ſtaat zouden geraaken, om in het aanſtaande voorjaar met vrucht te kunnen worden geëmployeerd; vermits het ligtelyk te begrypen is, dat men in dit Corps niet wel anders dan geoefende manſchappen zoude dienen te plaatſen, zoo men 'er eenige nuttigheid van te wachten heeft, welken, uit de andere Regimenten getrokken, en door ongeoefende Recruuten geremplaceerd, die Regimenten te veel zouden ontblooten, Wy hebben, om die reden, gemeend, Ons te moeten borneeren, om ſlechts twee man per Compagnie tot dit Corps te employeeren, en zyn van gedachten, dat dezelven aan de reſpective Ritmeeſters en Capiteinen van s'Lands wege zouden moeten worden vergoed, op zodanig eene wyze, dat de uitgetrokkene manſchappen, zonder nadeel van dezelve Ritmeeſters en Capiteinen, mogen konnen worden geremplaceerd, en dat, ten dien einde, voor yder Ruiter met zyn paard, doch zonder de armature, als welke veel ligter zoude moeten zyn, zoude moeten worden betaald 132 Ryksdaalders; voor yder Dragonder met zyn paard, mede zonder armature, 124 Ryksdaalders; en voor elk Soldaat 60 Ryksdaalders, en zulks, uit hoofde van de difficulteit der recruteeringe, en de exceſſive duurte der Recruuten.

Byaldien de hooge Bondgenooten dit voorſtel zouden mogen agreëeren, zouden Wy tot het gem. Corps, zoo veel mogelyk, niet anders employeeren dan zodanige manſchappen, die ten minſten drie jaaren gedient hebben, en zig daartoe vrywilliglyk zouden aanbieden; waardoor ontegenzeggelyk het zelve beſtaan zoude uit de Elite van de geheele Armée, en dus hoop geeven, dat het met veel nut zouden kunnen geëmploieerd worden. Tot het Commando daarvan zouden Wy een geëxperimenteerd Officier benoemen, en de overige Officieren verkiezen, mede uit de Armée

van den Staat, en wel, by voorkeur, de zulken, die zig insgelyks daartoe vrywilliglyk zouden aanbieden, en by dit bewys hunner ambitie en yver voor's Lands dienst nog voegen de meeste applicatie, en de beste conduites.

Voor dit Corps vertrouwen Wy, dat de Bondgenooten wel zullen willen bestemmen eene convenabele betaaling, op den voet van de overige Regimenten in dienst van den Staat, te weeten de Cavallerie op den voet van de Cavallerie, en de Infanterie op den voet van de Infanterie; terwyl het Ons voor het belang van den dienst noodzaakelyk voorkomt, dat de manschappen, tot dit Corps behoorende, zig niet considereeren als slechts uit andere Regimenten gedetacheerd; (waar uit veelligt jalousien en andere inconvenienten resulteeren zouden) maar als een gesepareerd Corps van uitgeleezene Manschappen, op dat daardoor hunne ambitie, om zig, by alle gelegenheden, te distingueeren, des te meerder moge worden opgewekt.

En om, zo veel mogelyk, de oprichting van dit Corps te verhaasten, oordeelen Wy, Uwe Hoog Mog. te moeten in consideratie geeven, of hoogstdezelven niet zouden gelieven goed te vinden, om, hangende de deliberatien van de Bondgenooten over dit voorstel, den Raad van Staate te verzoeken, om, met Onze concurrentie, de noodige Petitie te formeeren voor de onkosten van dit Corps, en aan Uwe Hoog Mog., zo ras mogelyk, te doen toekomen.

Ons tweede voorstel heeft tot object een Plan van eene vry grootere extensie, en teffens ook van eene veel meer geëxtendeerde nuttigheid.

't Geen Ons daartoe aanleiding gegeeven heeft, is, aan den eenen kant, de zwakheid van de Armée; de difficulteiten, die 'er zyn om dezelve nu te brengen tot eene convenabele sterkte; en de onzekerheid, of en in hoe verre het mogelyk zal zyn, om, in weerwil van de daartoe aangewendde poogingen, daar in te zullen réussieeren, en, aan den anderen kant, de yver, sederd eenigen tyd, door zeer veelen van 's Lands Ingezetenen betoond, om zig in den Wapenhandel te oefenen, en die wapenoefening te doen dienen ter verdediging van het Vaderland.

Van deezen loflyken yver zouden Wy hartlyk wenschen, dat daadlyk geprofiteerd worden mogt, tot wezenlyke bevordering van 's Lands waare belangen; en daar Wy, onder verbetering begrypen, dat geheele Burgeryen in de Steden, en op de Dorpen, niet zonder merkelyken ondienst van die Steden en Dorpen, daaruit getrokken konnen worden, om zig te laaten emploieeren ter plaatse, alwaar het gevaar het grootste is, of zoude konnen worden, en waar nogtans het aantal der strydbaare manschap niet groot genoeg is, verbeelden Wy Ons, dat de verdediging van het Vaderland door de boven gemelde wapenoefeningen veel meer zoude konnen bevorderd worden, en het gemeene Land zelf daar uit dus meerder nut trekken,

wanneer het mogelyk was, om, in ydere Provincie, een zeker aantal van ſtrydbaare Mannen, uit de Burgerye genomen, by een te trekken; om te dienen tot bezetting van die Steden en Veſtingen, yder in zyne eigene Provincie, die als het Frontier en de ſterkte van elke Provincie moeten worden aangemerkt.

Hier over Onze gedachten hebbende laaten gaan, is het Ons voorgekomen, dat, in elke Provincie, aan 's Lands Ingezetenen, zoo in de Steden, als ten platten Lande, zoude konnen worden gelegenheid gegeeven, om waarlyk hun Vaderland, in den præſenten nood, vrywilliglyk en ongedwongen, van wezenlyken dienſt te zyn, door het oprigten van Compagnien, in elke Stad en Diſtrict, onder het commando van zoodanigen van hunne Meedeburgers, als zich daartoe al meede vrywilliglyk zullen aanbieden, en door de reſpective Magiſtraaten en Geregten, of op zoodanige andere wyze, als de Heeren Staaten der reſpective Provincien, ten meeſten dienſte van den Lande, zullen oordeelen te behooren, daar toe zullen worden uitgekoozen.

Naar Onze gedachten, zouden alle die vrywillige Burgers behooren te worden gerangeerd in Compagnien van honderd Man, en over elke Compagnie aangeſteld een Capitein, een Lieutenant, een Vaandrig, vier Sergeanten, acht Corporaals, en twee Tambours; de Officieren te verkiezen door de Magiſtraaten en Geregten, en de Onderofficieren en Tambours door den Capitein van elke Compagnie.

Die geformeerde Compagnien zouden nooit, zonder expres conſent van de Heeren Staaten van elke Provincie, buiten haare eigene Provincie getrokken; maar in Garnizoen konnen gelegd worden in de Frontieren van yders Provincie, om dezelven, te gelyk met de Troupes van den Staat, aldaar in Garnizoen, en onder de ordres van den Gouverneur, Commandeur of Commandeerenden Officier, te helpen bewaaren en defendeeren; op dat Wy hier door gelegenheid mogen bekomen, om de Garnizoenen van die Steden en Veſtingen zoo veel te verminderen, dat Wy daarvan een meer of min aanzienlyk Corps d'Armée konnen byeen brengen, om in het open Veld de Vyandlyke aanvallen afte wachten, en de minſt voorziene gedeelten van de Republicq eenigzins te beveiligen.

De Officieren, Onderofficieren, en gemeene Burgers zouden, geduurende den tyd van hun engagement, ten minſten behooren te genieten dezelfde Soldy, als de overige Troupes van den Staat, en buiten hunne Provincie geëmploieerd wordende, nogh daar en boven zoodanig douçeur als hun door de Heeren Staaten der reſpective Provincien, ter aanmoediging, zoude mogen worden toegelegd; maar, daar derzelver engagement alleen wezen zoude voor den tyd der tegenwoordige onluſten met Zyne Keizerlyke Koningklyke Majeſteit, zoude het zelve ook aanſtonds eindigen, zoo haaſt als 'er, of een vergelyk getroffen, of de Vrede geſlooten zal zyn, en een ygelyk deezer Vrywilligers zich wederom konnen begeeven, wer-

waars

waarts het hem zoude goeddunken, als zullende dan *ipſo facto* van allen Militairen dienſt ontſlagen zyn.

Na dit ontſlag, zoude aan de Officieren, Onderofficieren en Gemeenen, die zich wel zullen gedraagen hebben, konnen worden vrygelaaten, om, als een bewys hunner betoonde Vaderlandsliefde en dapperen Heldenmoed, de Uniform van elks Compagnie, hun leven lang geduurende, te blyven draagen, en boven dien aan elken Gemeenen, die dit zoude willen accepteeren, eene Gratificatie toegelegd van *f* 25-0-0 's jaars, hun leven lang geduurende.

Wy meenen, het aan de deliberatien van de hooge Bondgenooten te moeten overlaaten, of de Soldy voor deeze vrywillige Manſchappen, geduurende den tyd van derzelver dienſt, en de Gratificatien, na derzelver ontſlag, aan hun toe te leggen, door de gezamentlyke Bondgenooten, op Petitie van den Raad van Staate, yder voor deszelfs Quote, zullen worden betaald; dan wel, of ydere Provincie voor haare rekening zal neemen de betaaling, die aan de in voegen voorſz. geëngageerde Vrywilligers, in die Provincie, zoude moeten gedaan worden.

Zoo lang de Atmée van den Staat niet door deeze, door ſoortgelyke, of door andere middelen, zal wezen verſterkt, en tot eene convenabele hoogte gebragt; of zoo lang als geene der buitenlandſche Mogendheden zich ten voordeele van de Republiek verklaard, en aan dezelve een daadlyk toereikend ſecours zal hebben toegezonden, zal het voor Ons en voor ieder een onmogelyk bevonden worden, om Staatſch Vlaanderen en Staatſch Braband, te gelyk met de Frontieren van den Staat, aan den kant van den Yſſel, in veiligheid te brengen, of een geruſtſtellend Plan van defenſie van alle de geexponeerde gedeelten van de Republiek te beraamen. Zoo men dan de geringe magt van den Staat zoude willen verdeelen, zou men het grootſte gevaar loopen van, overal te gelyk aangevallen wordende, alles te gelyk te verlieſen: terwyl, wanneer men ſlechts voor een gedeelte zorgt (welk gedeelte het dan ook wezen moge, en geen een gedeelte is 'er, waar voor compleet gezorgt kan worden) de Bondgenooten en Ingezetenen, die het meeſt omiddellyk belang hebben in de conſervatie van die gedeelten, die onvoorzien zouden moeten gelaaten worden, zich deswegens beklaagen zullen, en wel met het hoogſte regt.

Maar indien deeze Onze voorſtellen, inzonderheid het laatſte door de hooge Bondgenooten geagreëerd, en Wy geauthoriſeerd mogten worden, om het zelve in alle de Provincien in het werk te ſtellen; indien het vervolgens by Onze Landgenooten het ſucces hebben mogt, het welk Wy meenen, van derzelver zucht tot behoud van het Vaderland, en van hunne Vryheid, te mogen verwachten; zouden Wy Ons eenigszins in ſtaat geſteld zien, om de meeſt geëxponeerde en gevaarlykſte poſten te konnen bezetten, waar door met eenige meerdere geruſtheid zou konnen worden afgewagt

de

de tyd, dat de Armée zelve op de eene of andere wyze zal kunnen worden verſterkt. In allen gevalle houden Wy Ons verzekerd, dat, al konden Wy Ons geenerleyen buitenlandſchen byſtand beloóven, deeze gewapende toeſtand van de Republiek, by het op nieuw hervatten der Negociatien over een Vergelyk, niet anders dan eene gelukkige influentie hebben zoude op de conditien, welken voor haar zullen kunnen bedongen worden.

Waar mede,
Hoog Mogende Heeren, Wy Uwe Hoog Mog. beveelen in Gods heilige protectie.

In 's Gravenhage den 17 January 1785.

(Getekend)

W. Pr. v. Orange.

Te AMSTERDAM,

By HENDRIK ARENDS, Boekverkooper op de hoek van de Molſteeg.

Classe.

Classe.